

Đức Dũng
SẮN VÀNG
Tiểu thuyết

NXB Tổng hợp Sông Bé xuất bản lần đầu năm 1989
Nhà xuất bản Hồng Đức tái bản năm 2024

Chương 9:
NÚI “BẠCH TƯỢNG”

Kỳ 3:

-4-

Do Công không quen đi đường núi nên phải tới khoảng gần một giờ chiều, anh và Trung mới vào đến Sơn Động. Nhưng Trung không đưa Công xuống thung lũng. Hắn thuê một chiếc thuyền nhỏ, đưa Công qua sông Hoàng, đến thẳng núi Chân Thần. Ở đây, họ nghỉ trong một hang đá dưới chân núi cho tới khoảng bốn giờ chiều thì mới bắt đầu trèo lên. Do đã thông thạo lối đi nên chỉ khoảng gần một giờ đồng hồ sau, hai người đã đứng trước những mảnh vỡ của tấm bia hai lớp bên cạnh dấu vết của “Người Thần” trên đỉnh núi. Chính tại đây, trong khi đang ngồi nghỉ, Trung mới bắt đầu thông thả vào việc:

-Trước hết, nhờ anh nghiên cứu những tấm bia này.

Công lấy kính ra khỏi mặt, lau lại đôi mắt kính đang bị mờ hơi nước. Trong khi đó, Trung xăng xái chấp lại những mảnh vỡ theo hình dáng ban đầu của hai mảnh bia đá. Khi nhìn thấy những chữ Hán chi chít trên mặt bia, nỗi mệt nhọc của Công đã được thay bằng sự háo hức. Anh ngồi thụp xuống, chăm chú quan sát và hỏi Trung:

-Bằng cách nào mà anh lại biết những tấm bia này?

Trung rút từ trong túi ra một bao thuốc lá 555 bóc ra mời Công và chậm rãi trả lời:

-Không phải tôi, mà là thằng Hải. Hình như nó và cô Hương đã căn cứ vào những lời dịch của anh để mò lên đến tận đây.

Cái tên của Hương được nhắc đến bằng giọng thản nhiên nhưng đã làm trái tim dễ rung động của Công hơi nhói lên trong một nỗi đau âm ỉ. Anh nhớ lại vẻ thản nhiên của cô ta trong lần gặp gỡ ở thị trấn Cộp. Bây giờ thì anh đã hiểu ra nguyên nhân làm cho mọi tình cảm trong con người Hương trở thành giá lạnh. Rõ ràng là cô ta hy vọng là sẽ nhờ những lời dịch của anh để lần tìm tới được những bí mật, mà những bí mật như thế này thường là vô giá.

Những ý nghĩ ấy trong Công bị cắt đứt bằng giọng nói thản nhiên của Trung. Hấn lưu ý anh:

-Khi mới tìm thấy, hai tấm bia này chỉ là một. Chúng được gắn với nhau. Khi mặt ngoài bị đập vỡ, mặt thứ hai bên trong mới lộ ra. Như vậy, có thể trên mặt thứ hai kia có những điều đặc biệt nào đó chăng?

Công khẽ gật đầu và xem xét một cách kỹ lưỡng. Bắt đầu từ phút đó, Trung trở thành một người phục vụ tận tâm nhất. Hấn đặt bao thuốc lá, chiếc bật lửa và mấy hộp bia ngoại ngay bên cạnh anh. Sau đó, hấn trải một tờ báo xuống trên cái “vết chân người Thần” và đặt lên đó mấy ổ bánh mì kẹp thịt, một bọc cơm nếp và một chai rượu.

Đang lom khom trên những mảnh vỡ của tấm bia, Công quay lại nói với Trung bằng giọng trách móc:

-Nếu anh nói ngay từ đầu, tôi sẽ chuẩn bị những tài liệu liên quan. Chắc chắn là sẽ đọc được hết những chữ này!

Trung hơi giật mình. Hấn chăm chăm nhìn Công và hỏi bằng giọng hỏi hộp không giấu nổi:

-Nhưng ít ra, anh cũng phải đọc được một cái gì chứ?

Công gật đầu:

-Tất nhiên. Về cơ bản thì tôi đã nắm được những ý chính. Nhưng giá như có sự chuẩn bị trước thì sẽ thuận lợi và kỹ lưỡng hơn.

Vẻ mừng rõ hiện lên trên nét mặt tên cướp. Đối với hắn, điều quan trọng nhất là dù sao anh cũng đã đọc được những ý chính. Hắn hỏi bằng một giọng cố tỏ ra bình thường:

-Vậy ở lớp bên ngoài họ viết gì thế?

Công lắc đầu:

-Anh cứ thông thả đã. Tôi chưa đọc xong.

Nói xong, anh lại cúi xuống trên những mảnh bia vỡ. Trung lui lại, bó gối chờ đợi. Trong phút đó, gương mặt của hắn bỗng trở nên hiền lành như một đứa trẻ.

Công lần lượt quan sát cả hai tấm bia. Phải đến gần một giờ sau, anh mới ngẩng lên và vẫy Trung lại gần mình. Chỉ vào lớp ngoài của tấm bia đá, anh nói thông thả:

-Ở đây có ghi lại tích nói về sự xuất hiện của dấu chân “Người Thần”. Theo như tích này thì không chỉ có “Người Thần” mà trước đó có cả “Rồng vàng” đã từng hiện lên trên quả núi này từ cách đây gần một nghìn năm! Cũng từ đó, ngọn núi này được đặt tên là núi “Chân Thần”. Trong bia cũng ghi rõ là sau đó, đích thân nhà vua đã xa giá đến vùng đất này và lệnh cho dân trong vùng lập miếu để thờ dấu vết của thần linh.

Trung chăm chú lắng nghe. Những điều mà Công đang nói say sưa thật xa lạ với hắn. Khi anh nói xong, hắn hỏi bằng giọng không giấu nổi sự sốt ruột:

-Vậy còn tấm bia kia? Tôi thấy ở trên đó có ít chữ Hán hơn?

-Đúng vậy - Công nói và hơi nheo mắt lại vẻ suy nghĩ - Những dòng chữ ở đó có nội dung hoàn toàn khác. Thú thực với anh là tôi cũng chưa hiểu hết.

Khi Công nói, Trung cũng ngồi xuống bên cạnh anh với vẻ mặt không giấu nổi vẻ hồi hộp, căng thẳng. Đưa tay lần theo từng chữ, Công thông thả dịch:

-“Ta giao cho con voi trắng. Ta tìm đến mỗi năm một lần (vào) tháng năm. Đường đến là con đường (mà) thần linh đã đi. Đường về là con đường (mà) vầng trăng đã đi”.

Sau một thoáng im lặng, anh nói tiếp:

-Điều đáng chú ý là trên tấm bia này, ngày tháng ghi lại cũng trùng với ngày tháng ở mảnh giấy cổ hôm trước anh Hải nhờ tôi dịch. Như vậy, chúng đã xuất hiện cùng trong một thời gian và rất có thể chúng cùng một tác giả. Hiện tại, tôi chỉ có thể đoán định như vậy.

Công đã dừng lời một lúc nhưng Trung vẫn ngồi bất động. Trên mặt hắn hiện lên sự thất vọng. Rõ ràng con đường dẫn đến những bí mật dòng họ của hắn không hề dễ dàng. Hắn nói khi vẻ mặt vẫn đầy những suy tư:

-Thôi, tạm thời như thế đã. Bây giờ chúng ta ăn cho lại sức. Cũng sắp tối rồi. Lại còn phải xuống núi nữa.

Hai người ngồi đối diện nhau qua tờ báo đã bày sẵn thức ăn. Trung ân cần mời Công. Qua thái độ của hắn, có thể thấy rằng hắn đã hiểu vai trò quyết định của anh trong việc giúp hắn săn tìm những bí mật của cha ông.

Công lặng lẽ ăn. Anh cố giữ thái độ thật bình thản. Thực ra, ngay từ khi nhìn thấy những dòng chữ trên tấm bia thứ hai, anh đã hiểu rằng đó chính là con đường để lần đến với những bí mật. Nhưng điều mà anh băn khoăn là tại sao Trung cũng biết và đang cố gắng lần theo? Cần phải hiểu về điều đó để có những hành động khôn ngoan nhất vì chắc chắn là khi đã chạm được đến những bí mật, có thể Trung sẽ giở mặt! Anh chỉ còn cần thiết cho tên cướp này chừng nào bí mật vẫn còn chưa được phát hiện. Cần phải tìm cách thoát ra khỏi hoàn cảnh đáng sợ này. Mà muốn làm được như vậy, chỉ có thể trông chờ vào sự bình tĩnh, sự khôn ngoan của chính anh.

Muốn vậy, điều trước hết là anh không được làm cho hấn nghi ngờ. Đồng thời, phải tìm hiểu thật về những điều mà Trung còn che giấu xung quanh câu chuyện đầy bí ẩn này.

Trong khi đó, Trung cũng đang vắt óc để tìm ra một giải pháp có thể mang lại hiệu quả nhanh nhất. Hấn hiểu rằng nếu không có kiến thức và sự xét đoán nghề nghiệp của Công, chắc chắn hấn không thể làm được gì hết. Phải khai thác được khả năng của Công nhưng đồng thời phải bảo đảm an toàn cho những bí mật mà hấn đang lần tìm. Còn đến khi đã đạt được mục đích thì vấn đề quá đơn giản: Thung lũng Vàng này còn thừa chỗ và bất cứ hồ vàng nào cũng có thể trở thành một nấm mồ câm lặng!

-5-

Sau tất cả những tính toán, cuối cùng Trung đã đi đến một quyết định: Lật ngửa toàn bộ những con bài mà hấn đã có. Chỉ có như vậy, Công mới có thể phát triển những suy luận của anh để lần tới được bí mật.

Sau khi ăn xong, Trung kể cho Công tất cả những điều hấn biết. Bắt đầu từ lời trắng trời của bố hấn từ tám năm về trước cho đến chuyện hấn đã thuê người đào tung cả khu mộ tổ để mong tìm thấy bản gia phả như thế nào. Kể xong, hấn hứa với Công bằng giọng trang trọng:

-Bây giờ thì anh đã biết tất cả rồi đây. Tôi xin hứa: Nếu anh giúp tôi tìm được của cải của cha ông tôi, tôi sẽ không dám quên ơn anh. Anh sẽ được một phần tư những thứ tìm được!

Công nhếch mép:

-Tôi đã nói rồi, tôi làm những việc này không phải vì tiền!

-Vậy thì vì cái gì? - Trung hỏi lại.

-Vì bị anh ép buộc! - Công nói và nhìn thẳng vào mắt tên cướp - Tôi buộc phải đi theo anh!

Trung hơi cúi đầu xuống. Một lát sau, hấn ngẩng lên và khề khàng:

-Đó là suy nghĩ của anh. Nhưng về phía tôi, tôi tự thấy phải có trách nhiệm đền ơn anh!

Công không nén được một câu hỏi bằng giọng châm biếm:

-Đền ơn? Sau khi anh đã giơ dao ra với tôi? Liệu có tin được điều đó không?

Trung trả lời ngay:

-Nhưng tôi không còn cách nào khác! Chỉ có anh là người duy nhất có thể giúp được tôi. Hơn nữa, anh đã biết được bản gia phả. Mà tôi thì không thể để lộ bí mật chừng nào tôi chưa tìm được nó.

-Nhưng đâu phải chỉ có mình tôi biết? - Công bình tĩnh - Chính cô Hương và anh Hải cũng đã biết kia mà.

Trung nói bằng giọng khàn xuống, quyết liệt:

-Những người đó sẽ phải im lặng! Tôi cam đoan với anh như vậy!

Trong giọng nói của tên cướp hình như đang rung lên những âm thanh lạnh lùng của sắt thép. Công rùng mình. Anh chợt hiểu rằng rất có thể Hương và Hải đã buộc phải câm lặng. Điều đó cũng dễ hiểu vì với tính cách tàn bạo của mình, Trung có thể làm tất cả. Cũng chính điều đó đã báo hiệu cho những nguy hiểm đối với anh trong cả hai trường hợp: tìm thấy hoặc không tìm thấy những bí mật. Ý nghĩ đó càng làm cho anh trở nên thận trọng hơn.

Trong khi đó, bằng sự nhạy cảm của mình, Trung hiểu rằng hắn đã đi quá xa. Cần phải làm cho Công thanh thản và tập trung vào việc tìm kiếm. Bởi vậy, hắn nói bằng giọng trở lại thân mật:

-Bây giờ anh tính sao?

Công đã chờ đợi câu hỏi ấy, anh lắc đầu:

-Sẽ chưa nói được gì hết, chừng nào chưa gặp được anh Khả để hỏi thêm về lai lịch của dòng họ Dương và của vùng Sơn Động này.

Trung gật đầu:

-Vậy thì được. Ngay tối nay, chúng ta sẽ vào xóm Chẹo.

Anh Khả đón tiếp Trung và Công bằng tất cả sự hồ hởi, chân thành của mình. Anh sai vợ mổ gà com đãi khách. Cũng như lần đầu Trung đến, sau bữa com, chị vợ anh lại bế con sang hàng xóm chơi, còn anh Khả pha một ấm trà ngon và ngồi nói chuyện với khách. Mở đầu câu chuyện, anh phàn nàn:

-Tình hình bây giờ phức tạp quá các chú ạ. Tôi định ngày mai sẽ cho bà con rào quả đồi này lại.

-Để làm gì hả anh? - Trung hỏi cho có chuyện. Hắn đang quan tâm đến những điều hoàn toàn khác.

Anh Khả lắc đầu:

-Người ta đã bắt đầu đào đến ngay cạnh xóm rồi. Chúng tôi ra ngăn lại, chúng giờ xẻng lên định gây sự. Có đưa còn dọa sẽ lên giữa xóm để đào cho biết tay! Các chú bảo thế thì có quá đáng không?

Trung và Công im lặng. Trong khi đó, anh Khả tiếp tục ca cẩm:

-Bao nhiêu là hoa màu ngoài đồi, ngoài nương, chắc là hỏng hết. Còn trong xóm không đêm nào không bị mất cắp gà, vịt. Đêm hôm kia, nhà bà Toán mất con lợn khoảng hơn bốn chục cân. Tối qua, nhà ông Độ đi đứt con chó Mực nặng gần hai yến! Cứ cái đà này, chỉ khoảng một tháng nữa thì chắc là chúng tôi cũng đến nước bỏ xóm mà đi thôi. Ngày hôm nay cả xóm đã họp lại và thống nhất: phải rào lại! Trong xóm có bao nhiêu thanh niên và đàn ông, phải lập thành một đội tự vệ! Mình không thể cứ lùi mãi được nữa!

Phải đến hơn một giờ đồng hồ nghe anh Khả phàn nàn về những chuyện như vậy, cuối cùng Trung mới có thể hỏi về những điều mà hắn đang quan tâm. Bằng sự vô tư của người đã từng sống lâu năm ở miền núi, anh Khả kể lại tất cả những điều mà anh đã biết hoặc nghe cha ông kể lại về lai lịch vùng Sơn Động. Anh kể không theo một trình tự nào mà nhớ đâu nói đấy. Trong câu chuyện của anh, hiện thực và huyền thoại xen lẫn vào nhau nhiều khi không phân biệt được. Trong tất cả những điều ấy, Công đã lọc ra được một điều quan trọng nhất, đó là đoạn anh nói về núi Bạch Tượng:

-Quả núi đó linh thiêng lắm đó! Nó chính là con voi chiến của tù trưởng Thân Cảnh Phúc¹. Tuy bị giặc đâm giáo vào lưng nhưng nó vẫn mang tù trưởng chạy vào đến đây rồi mới chịu chết. Còn tù trưởng họ Thân lại tiếp tục lãnh đạo nhân dân chống giặc. Trước đây, hằng năm người Tày trong vùng vẫn thường đến thấp hương cúng bái. Không ai dám đụng chạm đến con voi trắng ấy đâu. Chỉ cần lấy một hòn đá nhỏ ở đó cũng bị Ngài phạt cho. Không gãy chân tay thì cũng ốm quặt ốm queo! Sau này, khi dòng họ ta đến ở đây, cũng không có ai dám động chạm vào nó.

Ngay từ khi đang còn ở trên núi Chân Thần, Công đã đoán rằng cái đích phải tới chính là ngọn núi Bạch Tượng này. Điều đó xuất phát từ câu thứ ba trên tấm bia thứ hai: “Đường đến là con đường (mà) thần linh đã đi”. Theo quan sát của anh, cái mũi của “bàn chân Thần” cũng hướng thẳng về phía núi Bạch Tượng. Phải chăng những truyền thuyết kia chính là làn sương mù bao phủ cái bí mật đang được giấu kín ở một nơi nào đó trong lòng ngọn núi đá này?

Đêm hôm đó, hai người ngủ lại ở nhà anh Khả và sáng hôm sau quay trở lại thung lũng. Trên đường đi, Trung hỏi Công về những nhận xét của anh qua câu chuyện của anh Khả. Công đã nói cho hắn biết những suy luận của mình. Trung tỏ ra mừng rỡ. Hắn cũng nói cho anh biết rằng hắn đã phát hiện ra được một cái hang ở núi Bạch Tượng, nơi có ngọn thác Tlem. Đó là hang Khẩu mà hắn vẫn đang độc quyền thuê người khai thác đất để đãi vàng. Trong khoang đá ở gần miệng hang có một cái am nhỏ - cũng giống như cái am trên núi Chân Thần. Trong am chỉ có một lư hương bằng sành mà bọn hắn không dám động chạm tới.

Như vậy, hình như các dữ kiện đã bắt đầu tập trung theo một hướng. Hôm sau, Trung lại đưa Công qua sông, đến thẳng núi Bạch Tượng.

(Còn nữa)

Đức Dũng

¹ Thân Cảnh Phúc: Một tù trưởng người dân tộc thiểu số có công trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Tống dưới sự lãnh đạo của Lý Thường Kiệt ở thế kỷ XI.